

Asiatisk askepragt bille (*Agrilus planipennis*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Agrilus planipennis*

Synonymer: *Agrilus feretrius*, *Agrilus marcopoliulmi* og *Agrilus marcopoli*

Kaldenavn: Asiatisk askepragt bille

Beskrivelse: Asiatisk askepragt bille har et metallisk blågrønt skær. Kroppen er smal og aflang og billen bliver mellem 8,5 – 14mm lang. Øjnene er nyreformede og bronzefarvede¹. De voksne individer bliver under barken i 1-2 uger efter de klækkes og kommer derefter ud gennem 3-4 mm store D-formede huller².

Forvekslingsmuligheder

-

Spredningsvej og udbredelse

Asiatisk askepragt bille stammer fra Fjernøsten, og findes endnu ikke i Danmark². Den kom til USA og Canada i 2002, og er set i den europæiske del af Rusland i 2005². Man mener, at den har været i landene ca. 10 år inden den blev opdaget. Den spredes til nye lande via træimport af f.eks. flis, brænde og andre produkter der transporteres i trækasser^{1,2}. Asiatisk askepragt bille kan leve i en bred klimatisk zone, og kan udskyde dens udvikling hvis forholdene er ugunstige². Arten er derfor mest afhængig af en værtsplanten ask.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til ingen/lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning.

Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	3	3	3	3	1	12	16

Spredningspotentiale: 3 (høj). Arten har god flyveevne og flyver 8-12 meter ad gangen, men er også observeret flyve mere end 1 km¹. I USA er spredningsraten fra 1998-2006 estimeret til 20 km. per år, mens den menes at sprede sig med ca. 10km. om året i den europæiske del af Rusland². Det estimeres, at arten når den vestlige grænse for Rusland senest i 2020². Den kan desuden spredes med vind grundet den lille størrelse¹. Hunner ligger mellem 69-90 æg².

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Arten lever på asketræer, der er en vigtig del af mange løvskove¹.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 3 (høj). Arten har potentiel stor negativ indvirkning på hjemmehørende arter. Asketræer er en vigtig del af mange løvskove, og et angreb kan både betyde ændringer i arts sammensætning og et fald i biodiversitet, særligt for arter tilknyttet ask^{1,2}. Derudover kan trædød fjerne vigtige spredningskorridorer for andre arter, og ændre på det abiotiske miljø (lys og jordforhold). De ændrede forhold kan føre til forhøjet risiko for, at andre invasive pioner-planter spreder sig på bekostning af hjemmehørende arter².

Påvirkning af økosystemer: 3 (høj). Arten har stor indflydelse på økosystemet. Den påvirker landskabets udformning og forringer økosystem services såsom vandregulering, vandkvalitet og vandløbsstabilitet i skove med åer (EPPO2013). Ved trædød vil lys og jordforholdene ændres med konsekvenser for fødekæder, arts sammensætning mm.

Økonomiske effekter: 3 (høj). Potentielt kan arten betyde store økonomiske tab. Omkostningerne ved at fjerne, behandle og erstatte angrebne træer er estimeret til 7.9 billioner euro (ca. 59 billioner kroner) for USA og 332-1476 millioner euro (ca. 11 milliarder kroner) for Canada². Der kendes ikke nogen effektive bekæmpelsesmetoder, men fældning og destruktion af inficerede træer er oftest set¹. Et angrebet træ vil ultimativt dø, typisk indenfor 3 år. I Michigan i USA estimerer man, at millioner af træer er døde henover de seneste år¹. De økonomiske tab påvirker salg af kvalitetstræ, prydræer og udvalget af disse¹. Socialt påvirkes ejendomsværdien i de angrebne områder, og der opstår et behov for at fjerne de angrebne træer. Det betyder et tab af følgende lokalt: æstetisk udtryk, lyd- og vindisolering, helbredsfordele og skygge (øget forbrug af aircondition)². Endelig vil arten kunne medføre et tab af kulturel værdi i Norden, da asketræet ifølge den nordiske mytologi, er livets træ Yggdrasil². Omkostninger til overvågning, prøveindsamling, eksporttab, videnskabelige undersøgelser og oplysning må også påregnes².

Helbredseffekter: 1 (lav). Der er ingen negative helbredseffekter for mennesker. Dog er billen, i kraft af dens ødelæggende effekt på træer, associeret med over 6000 dødsfald forårsaget af luftvejsproblemer og ca. 15.000 dødsfald grundet kredsløbsproblemer³.

Total score = 16

Kilder

¹ EPPO

http://www.eppo.int/QUARANTINE/insects/Agrilus_planipennis/DS_Agrilus_planipennis.pdf?utm_source=www.eppo.org&utm_medium=int_redirect Besøgt 04/08/2015 IGN1828

² EPPO 2013. Pest risk analysis for *Agrilusplanipennis*. EPPO, Paris. Tilgængelig her:

http://www.eppo.int/QUARANTINE/Pest_Risk_Analysis/PRA_intro.htmIGN201

³ Donovan, G.H., Butry, D.T., Michael, Y.L., Prestemon, J.P., Liebhold, A.M. and Gatzliolis, D. 2013. The relationship between trees and human health - evidence from the spread of the emerald ash borer. *American Journal of Preventive Medicine* 44:139 –145. IGN202